

УДК 615.8-616.7

Резанцева Ю.І.¹, Сидорин В.О.²

¹студентка, НУ «Запорізька політехніка»

²старший викладач, НУ «Запорізька політехніка»

КОМПЛЕКСНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ПІДЛІТКІВ З ДИСПЛАСТИЧНИМ КОКСАРТРОЗОМ

У сучасному світі професійна медична спільнота завдяки медичному прогресу та великим зусиллям науковців має знання про причини розвитку коксартрозу, його діагностику та сучасні методи лікування. Здобутий досвід в галузі медицини та науки дозволяють покращити прогнози для пацієнтів з цим захворюванням.

Незважаючи на досягнуті успіхи в удосконаленні методів діагностики та лікуванні цієї патології, її наслідки у вигляді дегенеративно-дистрофічних уражень кульшових суглобів у підлітків та дорослих становлять велику соціальну проблему. Безперечним є факт того, що першопричиною розвитку коксартрозу при дисплазії є порушення біомеханіки функціонування суглобу. За даними ряду авторів та статистичними показниками, близько 40% артрозів кульшового суглобу у дорослих є наслідком дефектів розвитку, що не були вилікувані у дитинстві (А.П. Крисюк, 1982; А.М. Соколовский, 1987; Р. Gallinaro, 1990; Н. Migaud, 1995; F. Pauwels, 1964). Більшість таких пацієнтів потребують заміни кульшового суглобу штучним ще до досягнення 50 років (А.П. Крисюк, 1982; J. Aronson, 1986; D.A. Michaeli, S.B. Murphy, J.A. Hipp, 1997; M.P. Jackson, S.A. Sexton, E. Yeung, 2009) [2, 4].

Коксартроз (за МКХ-10 присвоєно код M16.2, M16.3) – це захворювання суглоба стегнової кістки, яке характеризується зношенням хрящової тканини та руйнуванням суглобової поверхні. Це може призвести до болю, обмеження рухливості та зниження якості життя людини. Коксартроз може бути спричинений різними факторами, такими як травми, надмірне навантаження, вік та генетична схильність [3].

У реабілітаційному лікуванні коксартрозу у дітей може включати кінезіотерапію, лікувальний масаж, преформовані фізичні чинники (медикаментозний електрофорез) для зменшення болю та запалення, а також можливо хірургічні методи лікування в більш серйозних випадках. Важливо вчасно виявити це захворювання та почати лікування, щоб запобігти подальшому прогресуванню захворювання та покращити якість життя дитини.

Діагностика сьогодні може включати різні методи, такі як клінічне обстеження, рентгенографію, ультразвукове дослідження, магнітно-

резонансну томографія (МРТ), які допомагають точно встановити діагноз та розробити індивідуалізований план лікування.

Фізична терапія є важливою складовою комплексного лікування коксартрозу у дітей. Вона спрямована на покращення рухливості суглоба, зміцнення м'язів, покращення координації та зменшення больового синдрому.

Наведемо деякі приклади методів лікування, які можуть бути використані в фізичній реабілітації для дітей з коксартрозом:

1. Фізичні вправи – заняття з фізичної терапії можуть включати розтяжки, вправи для зміцнення м'язів стегна та сідничних м'язів, а також вправи для покращення рухливості суглоба.

2. Гідрокінезіотерапія – враховуючи властивості води, виконання фізичних вправ можуть бути корисними для дітей з коксартрозом, оскільки вода допомагає зменшити навантаження на суглоб та полегшує рухові функції суглобів.

3. Сполучнотканинний масаж – один з видів подразнення рефлексогенних зон, котрі часто співпадають з зонами Захар'їна-Геда. Масаж надає рефлекторний вплив на певні ділянки тіла, стимулює кровообіг, що, у свою чергу, позитивно впливає на тканини та функції внутрішніх органів [1].

Масаж сполучної тканини застосовується при наявності сегментарних зон з підвищеною напругою, ущільненнями. При виконанні масажу дуже важливо положення кистей рук масажиста. Основним прийомом сполучнотканинного масажу є зміщення тканин. Вплив здійснюється дистальним фалангами третього і четвертого пальців. Розрізняють шкірне, підшкірне та фаціальне зміщення.

Таким чином, діти з порушенням розвитку кульшового суглобу потребують раннього ортопедичного лікування. Помилки в організації надання допомоги дітям з диспластичним коксартрозом кульшового суглобу призводять до негативних наслідків, оскільки вкрай важливим є вчасна постановка клінічного діагнозу, удосконалення, розробка і впровадження комплексних програм профілактики, кваліфікованого лікування і фізичної терапії.

Список використаних джерел

1. Масаж загальний та самомасаж : підручник / Вакуленко Л. О., Вакуленко Д. В., Кутакова О. В., Прилуцька Г. В. Тернопіль : ТДМУ, 2018. 380 с.

2. Поліщук В. Г., Неведомська Є. О. Сучасні методи реабілітації при ураженнях кульшового суглоба. *Здоров'я, фізичне виховання і спорт: перспективи та кращі практики* : зб. матеріалів Міжнар. наук.-

практ. конф., м. Київ, 15 трав. 2018 р. Київ : Київ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2018. С. 134–137.

3. Шишук В. Д., Щербак Б. І., Шишук А. В. Теорія і практика реабілітації хворих з ураженнями м'яких тканин і суглобів нижньої кінцівки на етапі консервативного лікування : навч. посіб. Суми : ТОВ «ВІПП «Фабрика друку», 2014. 96 с.

4. Патології суглобів з точки зору реабілітаційної медицини : проблеми та перспективи / Д. О. Матюшенко та ін. *Молодий вчений*. 2017. № 4 (44). С. 208–211.